

Gespreksnotitie Rondetafelgesprek Maatschappelijk vliegverkeer

29 januari 2019

Annemarie van Velsen, hoofd operatiën van de Landelijke Eenheid Politie

De inzet van politiehelikopters is van groot belang voor de openbare orde en veiligheid in ons land. Luchtsteun van de politiehelikopter geeft slagkracht aan de uitvoering van de politietaken op de grond. Inzet van de helikopter vindt uitsluitend plaats bij operationele noodzaak, zoals het zoeken naar vermiste personen, opsporing van verdachten en bij terreurdreiging. Vanwege het maatschappelijk belang van deze politietaken vergt dit een onafhankelijke positie ten opzichte van het commerciële vliegverkeer.

Noodzaak gecontroleerde luchthaven

Voor het kunnen verlenen van luchtsteun is een gecontroleerde luchthaven, zoals Rotterdam The Hague Airport, als standplaats randvoorwaardelijk (o.a. vereiste van Luchtverkeersleiding Nederland) om 24/7 hulp te kunnen bieden. Bovendien biedt een gecontroleerde luchthaven de faciliteiten (o.a. mogelijkheid om te tanken) waarmee de politie kan voldoen aan de vereisten voor veilig vliegverkeer.

Capaciteit luchthavens

De capaciteit van luchthavens is beperkt. Beschikbare capaciteit op luchthavens wordt gedeeld in 'geluidsruimte', waarvan zowel de commerciële luchtvaart als het maatschappelijk vliegverkeer onderdeel uitmaken. Bij de wens om het aantal commerciële vluchten uit te breiden dreigt de politie in de positie te komen om te moeten concurreren met de commercie als het gaat om de beschikbare geluidsruimte. Uitsluiten van het maatschappelijk vliegverkeer door luchthavens is hierbij een reëel risico, aangezien de juridische basis voor het gebruik van luchthavens door het maatschappelijk vliegverkeer nu is geregeld via afzonderlijke huurovereenkomsten, die vaak jaarlijks opzegbaar zijn. Dit staat haaks op de uitvoering van onze taak, waarbij robuustheid een vereiste is. Van de mogelijkheid in de huidige Wet luchtvaart om een aparte geluidsruimte voor maatschappelijk vliegverkeer toe te passen wordt door de verantwoordelijke minister van IenW vooralsnog geen gebruik gemaakt.

Luchtsteun Dienst Speciale Interventies (DSI)

Ter uitvoering van het Kabinetsbesluit over de versterking veiligheidsketen in het kader van terrorisme¹, zal met ingang van 2021 24/7 luchtsteun aan de Dienst Speciale Interventies (DSI) moeten worden geleverd. Hierdoor zal de inzetbaarheid van de politiehelikopter eerder toenemen dan afnemen.

Daar waar in de huidige situatie vanwege drukte op de luchthaven incidenteel maatschappelijk vliegverkeer wordt geweerd bestaat het risico dat dit in de toekomst vaker kan voorkomen, indien er niets verandert aan de positie van de politiehelikopter. Dit doorkruist onze opdracht in het kader van contraterroreisme.

Toegang tot luchthavens

Voor het uitvoeren van de politietaken heeft de politie het nodig dat we vanaf alle nationale en regionale luchthavens in staat worden gesteld om daar waar operationeel noodzakelijk luchtsteun te verlenen en hiermee invulling te geven aan de ons opgelegde taken. De dringende oproep vanuit de politie aan uw kamer is om voor de korte termijn gebruik te maken van de mogelijkheid in de Wet luchtvaart om aparte geluidsruimtes op te doen nemen in luchthavenbesluiten. Zowel voor het commerciële vliegverkeer als het vliegverkeer van de traumadienst en de politie onderling. Daarnaast

¹ Tweede Kamer, 27 februari 2015 (TK 29 754, nr 302)

dient de duurzame inzetbaarheid van het maatschappelijk vliegverkeer opgenomen te worden in de op te stellen luchtvaartnota om de juridische basis te verankeren in toekomstige wetgeving.